

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Zuzany Sochorové Pohled lidí se vzděláním na osoby s mentální retardací v Písku.

Autorka představuje práci orientovanou na problém, který je ve společnosti trvale aktuální, na existenci předsudků vůči lidem s mentální retardací. Téma určuje obsahový charakter textu, rozčleněného do tří teoretických a jedné praktické kapitoly.

Cílem práce bylo představit okolnosti spojené se vznikem a důsledky mentální retardace a s možnostmi zapojení této skupiny populace do vzdělávacího procesu, a mapovat reakce většinové, zdravé populace.

První kapitola se zabývá základní charakteristikou mentální retardace a zvláštnostmi psychických procesů osob s touto diagnózou, podrobným rozdělením, klasifikací mentální retardace (s. 14 -15) a styly rodinné výchovy takto postižených dětí. Navazující část přibližuje podstatu procesu komunikace a socializace osob s mentální retardací, s důrazem na jejich vzdělávání. Třetí kapitola je věnovaná základním rysům postojů a předsudků.

Důraz v práci byl položen na praktickou část, která se soustřeďuje na zjištění názorů vybrané skupiny obyvatel Písku, za použití techniky vyplňování dotazníků, na jejich mentálně retardované spoluobčany. Autorka oslovila celkem 100 nahodile vybraných obyvatel ve věku 16 až 70 let. Výzkumné hypotézy se opíraly o celkové obecné stanovisko, že zdraví lidé zaujímají vůči mentálně retardovaným spoluobčanům odstup, který se projevuje v různých směrech.

Autorka důsledně pracuje s II. stupněm třídění a všechny meritorní otázky koreluje s proměnnou vzdělání. Výsledky ukázaly, že jednotlivé hypotézy se nepotvrdily, tedy oslovení respondenti mají k mentálně retardovaným příznivější vztah, než sama autorka předpokládala. Vzdělání jako klíčová kategorie pro diferenciaci získaných názorů se ukázala jako nepodstatná, nediferencující z hlediska vztahu k mentálně postiženým. Poznatky prokazují, že sociální citění a empatie k handicapovaným hrají podstatnou roli při formování postojů ke zkoumané skupině.

Konfrontace poznatků z literatury a z realizované sondy naznačila, že v některých skupinách veřejnosti dochází k pozitivním změnám postojů vůči mentálně postiženým. Do jaké míry jde o trend, by vyžadovalo potvrzení prostřednictvím reprezentativních šetření.

Autorka naplnila cíl práce a přiblížila stanoviska diferencovaných vzdělanostních skupin písecké veřejnosti k mentálně retardovaným. Práce nevykazuje viditelné obsahové či formální nedostatky a naplňuje všechny požadavky na tento druh textu a proto práci doporučuji k obhajobě.

dr. Ján Mišovič, CSc.

V Praze 8. května 2012